

ת"פ 57444/06/16 - מדינת ישראל נגד ויקטור יקיר ברדה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 57444-06-16 מדינת ישראל נ' ברדה(עציר)

לפני כבוד השופט אהרון משניות

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י ב"כ - עו"ד ווליד אלבז

נגד

הנאשם

ויקטור יקיר ברדה (עציר)

ע"י ב"כ - עו"ד איתן פרידמן

גזר דין

א. כללי

הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירה של סחיטה בכוח. מכתב האישום המתוקן עולה כי בתאריך 13.6.2016 בסמוך לשעה 21:15, במסגרת מפגש אקראי של הנאשם וחברו עם המתלונן, ביקש הנאשם מהמתלונן כי יסייע לו כספית, וימסור לו סכום של 900 ₪ שאותם משך קודם לכן מכספומט סמוך.

בעקבות סירובו של המתלונן, שחזר ונשנה גם לאחר בקשה נוספת של הנאשם, החל הנאשם לאיים כי ידקור את המתלונן. כשנוכח לדעת כי גם האיומים אינם מועילים, היכה הנאשם את המתלונן באגרוף בחזהו, סטר לו בעורפו והיכה אותו בבטנו, עד שהמתלונן פרץ בבכי, ומסר לו את הכסף שברשותו, ולאחר מכן הסתלק מהמקום בעקבות דרישת הנאשם.

חברו של המתלונן שכנע אותו להגיש תלונה במשטרה, והנאשם הבחין בכך, כאשר שב לביתו והבחין בשוטרים שהמתינו לו בקרבת מקום. הנאשם ביקש להתחמק מהשוטרים, ורץ בכיוון ההפוך על מנת שלא יבחינו בו, ולאחר מכן חזר למקום, והחביא 700 ₪ שנותרו מהסכום שלקח בכוח מהמתלונן בתיבת הדואר. לאחר מעצרו נתפס הסכום האמור על ידי המשטרה.

ההסדר בין הצדדים לא התייחס לעונש המאסר, למעט הסכמה כי עונשי המאסר המותנה שתלויים נגד הנאשם, ירוצו באופן ש-13 חודשים מהם ירוצו במצטבר לעונש המאסר שייגזר עליו בתיק שלפנינו, והיתר בחופף, כפי שיפורט להלן.

ב. טענות הצדדים

ב"כ המאשימה הגיש טיעוניו בכתב, ועמד על נסיבות החומרה במעשיו של הנאשם, ועל עברו המכביד שבא לידי ביטוי בכך שלמרות גילו הצעיר - הנאשם הוא יליד דצמבר 1994 - כבר נרשמו לחובתו הרשעות רבות במגוון עבירות אלימות חמורות, איומים וסחיטה באיומים, וכבר תלויים ועומדים כנגדו עונשי מאסר מותנים אחדים.

ב"כ המאשימה ציין כי יש לשקול לחובתו של הנאשם את העובדה כי תכנן את ביצועה לאחר שהמתלון השיב בשלילה לדרישתו לתת לו את כספו, תחילה באיומים ולאחר מכן באלימות גוברת והולכת, עד שהמשיב נעתר לדרישותיו. לדבריו, הנזק שנגרם לנאשם אינו רק נזק ממזני, אלא גם, ואולי בעיקר, נזק נפשי ממשי שהותיר צלקות בנפשו של המתלון, בשל האימה, הלחץ הנפשי ותחושת ההשפלה שחווה המתלון במהלך האירוע.

ב"כ המאשימה ציין, כי לנאשם הייתה שליטה מלאה על כל מה שעשה במהלך האירוע, ולו רצה בכך, היה יכול להימנע מהתנהגותו האלימה ולחמול על המתלון. לדבריו, הייתה במעשיו של הנאשם פגיעה בערכים מוגנים של הגנה על רכושו של אדם וקניינו, וכן פגיעה בשלוות חייו ובחירותו של המתלון, וגם פגיעה במעגל רחב יותר של הסולידריות החברתית וביטחון הציבור.

מכל הטעמים הללו, טען ב"כ העותר כי מתחם הענישה הראוי, בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה ולמדיניות הענישה הנוהגת, היא בין 30 ל-48 חודשי מאסר בפועל.

אשר לנסיבותיו של הנאשם, הפנה ב"כ המאשימה לעבר הפלילי המכביד של הנאשם תע/1, אשר כולל 6 הרשעות קודמות, חלקן מבתי משפט לנוער, שבהן הורשע הנאשם בשורה ארוכה של עבירות איומים ואלימות, בעבירות רכוש רבות ואפילו בעברת מין אחת. לדבריו, בתי המשפט נהגו עד כה בחמלה כלפי הנאשם, אולם ההתחשבות בו לא גרמה לו לשנות מדרכו הרעה. ב"כ המאשימה הוסיף כי נגד הנאשם תלויים ועומדים 3 מאסרים מותנים שמסתכמים יחדיו ל-25 חודשי מאסר על תנאי.

ב"כ המאשימה הפנה עוד לתסקיר שירות המבחן המפרט בהרחבה את נסיבות חייו של הנאשם, שהינו בן יחיד להוריו, כאשר אביו אסיר משוחרר שעבר טיפול גמילה לפני שנים רבות ומוכר כנכה בעל 64 אחוזי נכות, והאם חולת אפילפסיה, בעלת 75 אחוזי נכות. ההורים מתקשים להציב גבולות לנאשם, והמשפחה מתמודדת עם מצוקה כלכלית קשה.

עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם חש צער רב מביצוע העבירה אולם מתקשה ליטול אחריות על מעשיו, משליך את האחריות לכך לגורם חיצוני לו, מתקשה לבחון לעומק את דפוסי התנהגותו הבעייתיים והאלימים ומתבצר בעמדה קורבנית ובמחירים האישיים שהוא משלם.

שירות המבחן התרשם כי קיימת רמת מסוכנות גבוהה להתנהגות אלימה ופורצת חוק מצדו של הנאשם, ולכן המליץ על ענישה מוחשית של מאסר בפועל, תוך המלצה לשלבו בהליך טיפולי במסגרת המעצר, כעולה מחוות הדעת המשלימה של שירות המבחן מיום 7.9.2017.

בסופו של דבר עתר ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל הקרוב לחלקו העליון של מתחם הענישה, ביחד עם עונשים נלווים, כולל הפעלת התחייבות בסך 3,000 ₪ מבית משפט שלום אילת, אשר לדבריו היא ברת הפעלה בתיק זה, ביחד עם פיצוי משמעותי למתלון.

מנגד, טען ב"כ הנאשם כי האירוע נשוא כתב האישום לא היה מתוכנן מראש, והתפתח לאחר דין ודברים בין הנאשם והמתלון שהתדרדר לאיומים ואלימות כלפי המתלון, בשל כעסו של הנאשם על כך שהמתלון לא נעתר לבקשותיו לעזרה כספית. ב"כ הנאשם טען כי מרבית הכסף הוחזר למתלון ועל כן עסקין ברף חומרה נמוך, הן מבחינת הנזק הכספי הנמוך שנגרם לנאשם, והן מבחינת האלימות שהופעלה, שלא הייתה חמורה ולא נגרמו חבלות ממשיות למתלון.

אשר לטענת ב"כ המאשימה בדבר פגיעה נפשית שנגרמה למתלון, טען ב"כ הנאשם כי בהעדר ידיעה ותסקיר קורבן יש להתעלם מטענה זו. גם ב"כ הנאשם הפנה לתסקירי שירות המבחן אשר מפרטים ארוכות את הרקע ממנו מגיע הנאשם ואת נסיבותיו הקשות. לדבריו, מדובר בבן יחיד להוריו, אשר אמו החולנית נעזרת בו רבות, והנאשם נמצא איתה רוב הזמן, מטפל בה ומשגיח עליה, ותקופת מעצרו הממושכת מקשה מאוד על הוריו.

ב"כ הנאשם טען כי יש לאמץ את המלצות תסקיר שירות המבחן מיום 18.6.2017 ולבחון את שילובו של הנאשם במסגרת טיפולית כזו או אחרת, ואף הנאשם הביע הסכמתו לכך, והביע רצון להתנצל בפני המתלון. לטענתו, הפער בין התסקיר מיום 18.6.2017 אשר בא בהמלצה טיפולית, ובין התסקיר המשלים מיום 7.9.2017, אשר אינו בא בהמלצה טיפולית, נובע מחוסר הבנה של שירות המבחן אשר הפנה את הנאשם להליך טיפולי לעברייני מין, ולא להליך שמתאים לעבירה שבגינה נותן הנאשם את הדין בתיק זה.

בסופו של יום טען ב"כ הנאשם כי מתחם הענישה ההולם בנסיבות שלפנינו, לפי רמת הענישה הנוהגת הוא בין 6 חודשי מאסר שאפשר שירוצו בעבודות שירות, ועד 12 חודשי מאסר בפועל, והוא עותר להשית על הנאשם ענישה ברף התחתון של המתחם, בשים לב לכך שעסקין באירוע נקודתי, שהתפתח והגיע לאן שהגיע ללא תכנון מוקדם, ובשים לב לתקופת המעצר הארוכה שהנאשם כבר מרצה, ולתנאים הקשים הכרוכים בכך.

בסיום טיעונו התייחס ב"כ הנאשם לרכיב הכלכלי, וטען כי הנזק הכספי שנגרם למתלון הוא 200 ₪ בלבד, מפני שיתרת הסכום שנלקחה בכוח מהמתלון הושבה לו לאחר מכן. כמו כן, עתר ב"כ הנאשם להימנע מהשתת קנס, נוכח מצבה הכלכלי הקשה של המשפחה.

ג. דין והכרעה

לא יכולה להיות מחלוקת בדבר חומרת העבירה שבה הורשע הנאשם. העבירה של סחיטה בכוח, כשמה כן היא - נעשית תוך שימוש בכוח, וטומנת בחובה פגיעה באנשים תמימים, אשר בדרך של הטלת אימה ופחד, ואיום ממשי, עבריינים נוטלים מידם בכוח את נכסיהם. מדובר באירוע ספונטני, בו פגש הנאשם באקראי במתלון, וגמר בליבו ליטול בכוח את כספו. אומנם לא נגרם למתלון נזק פיזי ממשי, ואולם אין להקל ראש בסבל שנגרם למתלון ברגעי האימה שבהם היה

נתון לשליטתו של הנאשם, שאיים עליו, היכה אותו והשפיל אותו, עד שלבסוף נטל בכוח את כספו. מדובר במסכת אירועים, שמעצם טבעה מותירה את חותמה הקשה בנפשו של הקרבן הוא המתלונן שבפנינו.

אשר לרמת הענישה הנוהגת, ניתן ללמוד עליה מעיון בפסיקה שמתייחסת לעבירות דומות. בע"פ 1430/12 **נאיף אבולקיעאן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.4.2013), נדון עניינו של המערער שהורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירה של סחיטה בכוח לפי סעיף 427 (א) סיפא לחוק, בעבירה של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 סיפא לחוק, בשתי עבירות של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 רישא לחוק, ובשתי עבירות של איומים. בית המשפט המחוזי (ב"ש) גזר על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 15,000 ₪ ופיצוי בסך 2000 ₪, ובית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

בע"פ 8668/11 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (פורסם בנבו, 11.10.2012), נדון עניינו של המערער שהורשע על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של אחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית וסחיטה בכוח. על המערער נגזר עונש של 30 חודשי מאסר בפועל ו-15 חודשי מאסר על תנאי, קנס כספי בסך 5,000 ₪ ופיצוי למתלונן בסך 2,000 ₪. בנוסף הופעל מאסר מותנה של 15 חודשים במצטבר ו-6 חודשי מאסר שאותם יישא בחופף. בית המשפט העליון קבע כי ניתן להקל מעט במאסרו של המערער על דרך של חפיפת חלק ניכר יותר מעונש המאסר המותנה שהופעל עם עונש המאסר שהושת על המערער, כך שסה"כ ירצה המערער 40 חודשי מאסר בפועל במקום 45 חודשי מאסר בפועל.

בסופו של דבר לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות, ועיינתי בפסיקה הרלבנטית, אני סבור כי מתחם העונש הראוי נע בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

בבואי למקם את עונשו של הנאשם בתוך מתחם הענישה, ראיתי לתת משקל ממשי לנסיבותיו האישיות של הנאשם שאינן קלות, כפי שהדברים עולים מתסקירי שירות המבחן. שירות המבחן הגיש בעניינו של הנאשם שלושה תסקירים: האחד העיקרי מיום 18.6.2017, ואילו נוספו עוד שני תסקירים משלימים. מהתסקיר הראשון עולה כי הנאשם צעיר, בן יחיד להוריו, אשר גדל במשפחה קשת יום, כשאביו הנו אסיר משוחרר שעבר הליך גמילה מסמים. הסתבכותו הפלילית של הנאשם החלה בהיותו נער, הוא השלים בגרויות במהלך מאסרו בכלא "אופק", ובשל עברו הפלילי לא גויס לצה"ל.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה בתיק זה, הנאשם טען בפני שירות המבחן כי היה זקוק לכסף באופן מיידי לצורך מימון טיפולים רפואיים לאמו, ולדבריו פעל באופן פיזי ועל כך מביע צער, ואף ניסה במהלך מעצרו להתנצל בפני המתלונן, וגם כיום הוא מעוניין בכך. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה להכיר באחריות למעשיו ומשליך את האחריות על גורם חיצוני לו - מצבם הרפואי של הוריו. עוד עולה, כי הנאשם סובל מבעיית הימורים קשה מאז היותו נער ועל רקע זאת נעזר בהלוואות מאנשים שונים לצורך כיסוי חובותיו. הנאשם הביע בפני שירות המבחן רצון לקבל הזדמנות לעבור הליך טיפולי מתאים לצורך גמילה מהימורים, במטרה לשקם את חייו, ואף הסכים להשתלב בהליך ארוך ומורכב במסגרת עם כללים נוקשים. שירות המבחן, המליץ בסופו של יום לשלב את הנאשם בקהילה סגורה וזאת חרף התרשמותו מרמת סיכון גבוהה להתנהגות אלימה ופורצת חוק מצדו של הנאשם.

בתסקיר השני מיום 11.7.2017 עולה כי הנאשם השתתף בראיון קבלה בקהילת "הדרך", וכי גורמי הטיפול התרשמו שהוא מתאים להשתלב בתוכנית טיפול המיועדת לגמילה מהימורים בשילוב טיפול בתחום עבירות המין, אולם בקשו דחייה נוספת בכדי להשלים את בחינת התאמתו לטיפול בקהילה כנדרש. מהתסקיר השלישי והמשלים מיום 7.9.2017 עולה כי קצינת המבחן בתחום עבריינות המין התרשמה כי הנאשם התקשה לגלות אמפתיה כלפי הקורבן בתיק משנת 2013, ובגין כך התרשם שירות המבחן כי הנאשם אינו מתאים לטיפול בקבוצה הטיפוליים הייעודית של גמילה מהימורים בשילוב טיפול בעבריינות מין.

בסופו של יום, נוכח חומרת העבירה, עברו הפלילי המכביד, דפוסיו העברייניים והאלימים של הנאשם והערכת מסוכנות גבוהה להתנהגות אלימה ופורצת חוק, המליץ שירות המבחן על ענישה בדרך של מאסר בפועל, וכן בחינת האפשרות לשלבו בטיפול במהלך מאסרו בין היתר על רקע גילו הצעיר.

לחובתו של הנאשם יש לשקול אפוא את עברו הפלילי המכביד ביחס לגילו הצעיר הכולל עבירות רבות ומגוונות, וכן את חומרת העבירה. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מנסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם שגדל במסגרת משפחתית מורכבת, כבן יחיד, להורים מבוגרים שלוקים בבריאותם, כאשר האב הוא אסיר משוחרר שעבר לפני שנים רבות טיפול גמילה מסמים, והאם בת 62, חולת אפילפסיה שנזקקת לעזרתו של הנאשם. הרקע המשפחתי הקשה, והסביבה שבה גדל, הובילו אותו בסופו של יום למלחמת הישרדות שלילית ועבריינית. בדברו האחרון ביקש הנאשם סליחה מהמתלונן, שלא נכח באולם, ושב והביע את רצונו להשתלב בהליך טיפולי, ואת כל הדברים הללו ראיתי לשקול לזכותו.

סוף דבר, לאחר ששקלתי את מכלול נסיבותיו של הנאשם, ואת השיקולים לקולא ולחומרה שפורטו לעיל, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 19 חודשי מאסר בפועל החל מיום מעצרו - 13.6.2016.

ב. הפעלת מאסר מותנה של 10 חודשים שהושת על הנאשם בת"פ 28506-07-12 (בימ"ש מחוזי באר שבע) מיום 10.4.2014, וכן מאסר מותנה נוסף של 9 חודשים, שהושת על הנאשם בת"פ 45707-06-13 (בימ"ש שלום אשדוד) בצירוף ת"פ 12717-10-10 (מקריית גת) מיום 4.11.2013, וכן מאסר מותנה נוסף של 6 חודשים שהושת על הנאשם בת"פ 3116-07-16 (בימ"ש שלום אילת) מיום 28.10.2014, אשר לדברי ב"כ המאשימה בטיעונו בכתב, מצטרפים יחדיו ל-25 חודשי מאסר מותנים.

בהתאם להסדר בין הצדדים, יופעלו כל עונשי המאסר המותנים שתלויים ועומדים נגד הנאשם, באופן ש-13 חודשים מתוכם ירצו במצטבר למאסרו, והיתר בחופף למאסרו, כך שבסך הכול יהיה על הנאשם לרצות 32 חודשי מאסר בפועל החל מיום מעצרו.

ג. אשר להתחייבות על סך 3,000 ₪ מת"פ 3116-07-14 (בית המשפט השלום באילת) מיום 28.10.2014, מהמרשם הפלילי תע/1 עולה כי ההתחייבות היא להימנע מלעבור על העבירה שבה

הורשע, וההרשעה באותו פסק דין היא בעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, ואילו בתיק זה הורשע הנאשם בעבירה שונה לפי סעיף 427 לחוק, ולכן ספק בעיניי אם ההתחייבות חלה.

למעלה מן הצורך אציין, כי גם בהנחה שההתחייבות חלה, בית משפט קמא ציין כי ניתן להמירה ב-12 ימי מאסר כעולה מתע/1, ולכן אני מורה על המרתה ב-12 ימי מאסר שירוצו בחופף למאסרו בתיק זה.

ד. הנאשם יפצה את המתלון בסכום של 1,000 ₪, אשר ישולם בשני תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מה-10 לחודש שלאחר שחרורו של הנאשם ממאסרו.

ה. בשל מצבו הכלכלי של הנאשם לא מצאתי מקום להשית עליו גם קנס.

ו. 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור בתקופת התנאי עבירות אלימות מסוג פשע.

ז. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור בתקופת התנאי עבירות אלימות מסוג עוון.

ניתנה והודעה היום י"ג אדר תשע"ח, 28/02/2018 במעמד הנוכחים.

אהרון משניות, שופט